

tigere indtil videre at lade Udviklingen gaa sin naturlige Gang og ved Bevillinger paa Finantsloven støtte de Skoler, som alt bestaa eller fremtidig maatte blive oprettede og vise sig deres Opgave vogen, indtil Virkningen af Landbohøjskolens Reform kan faae Veilighed til at vise sig, og man, om fornødent, paa Erfaringens Grundlag kan ordne Skolernes Forhold ved en almindelig Lov. Ved at gaa frem paa denne Maade vil man ogsaa være i Overensstemmelse med Behandlingen af de andre ovennævnte Skoler, til hvilke Understøttelser bevilges paa de aarlige Finantslove. Naar Flertallet mod denne Bevillingsmaade til Skolerne enkeltvis, som dog utvivlsomt ogsaa har sine Fordele, indvender, at den er uheldig, fordi Statsunderstøttelsen derved udsættes for at komme til at afhænge af uforudsete Tilfældigheder og Stemninger, da skal Mindretallet dog gjøre opmærksom paa, at hverken Regjering eller Rigsdag hidtil har taget Initiativet til en Afhjælpning af disse formentlige Mæmper i Henseende til de andre ovennævnte Skoler, som vel i en endnu høiere Grad ere udsatte for dem ved den nuværende Ordning, saa at den bevilgende Myndigheds samtlige Faktorer hidtil næppe kunne antages at have lagt afgjørende Vægt paa dem. Og er man nu naaet til Erkjendelse af, at en Ændring bør ske, da kræver Hensynet til saadanne Erhverv som Handel og Søfart, Industri og Haandværk, for hvilke de andre Fagskoler fortrinnsvis have Interesse, at de dele Naar med Landbrugs-skolerne. Af de anførte Grunde holder Mindretallet paa, at der ikke i nuværende Lov optages nogen særlig Bestemmelse om Understøttelse til Landbrugs-skoler, men at denne Understøttelse fremdeles gives ved de aarlige Finantslove, indtil det Tidspunkt maatte komme, da man finder det rigtigt at give almindelige Lovregler om Statsunderstøttelse til dem saavel som til andre Fagskoler.

Bloug er enig med Mægen i, at en Bestemmelse om Landbrugs-skoler, hvis Opgave skal være at udbrede de for et rationelt Landbrug mest fornødne Kundskaber iblandt Bondestanden, ikke har sin naturlige Plads i en Lov om Landbohøjskolens Organisation og Udvidelse af dens Lærerpersonale og Lokaler. Men da han nærer nogen Tvivl om Landstinget vil opgibe § 5, har han subsidiært forsøgt at bringe denne i en Skikkelse, hvori dens Optagelse i Loven formentlig bedre vil lade sig forsvare. Han mener nemlig, at Oprettelsen af Landbrugs-skoler ikke helt og holdent bør overlades til det private Initiativ og de deraf flydende Tilfældigheder, men at Amtsraadene bør opmuntres til at anlægge saadanne Skoler paa dertil bekvemme Steder, og forsyne dem med Bygninger og det fornødne Jordareal, samt paatage sig Tilsynet med Undervisningen gennem Amtskoleraadene, medens Ministeriet forbeholder sig at vælge Forstanderne, og Staten sørger for de fornødne Undervisningsmidler, samt yder et aarligt Tilskud, der omtrent vil svare til Forstanderens og en Lærers Løn. Derimod behøves der formentlig ikke at udsættes nogen anden Præmie for Tilgangen end en vis Del Fripladser, og Amtskoleraadene ville i hvert Fald bedre end Ministeriet kunne skjønne, om nogen af Eleverne og da hvem der yderligere bør understøttes.

Raben tiltræder principielt, Mægen subsidiært Blougs Forslag.

Et Mindretal (Casperfen og Sorgen Pedersen) er enig i, at saa vel Gjennemførelsen af Lovforslagets 1ste Afsnit som en Sikkring af Landbrugs-skolerne i Overensstemmelse med Forslagets § 5 vil være af stor og indgribende Betydning for vort Landbrug.

Men idet Mindretallet saaledes kan anbefale Lovforslaget til Vedtagelse, maa det dog for et Par Punkters Vedkommende tage